

A photograph of three young children playing outdoors. One child in a blue and black striped shirt and blue cap is sitting on a red tricycle. Two other children, one in a red shirt and white cap, and another in a dark blue shirt and grey cap, are pushing the tricycle from behind. They are in a grassy area with a green metal fence in the background.

Koulu, oppilaitos ja vapaa-aika lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena

Kehittämistyöryhmän tapaaminen
19.9.2017 klo 13.00-16.00
Tipotien terveysasema, luentosali

Tänään

1. Tervetuloa, kahvia ja nimilaput
2. Edellisen kokouksen pöytäkirja
3. Perhekeskustoimintamalli ja koulu, oppilaitos ja vapaa-aika sen osana –
Maria Antikainen
4. Anniina Pesonen, Suomen Mielenterveysseura
- Lapsen ja nuoren mielenterveyden edistäminen
5. Pilottien aloittaminen
6. Esiopetuksen alatyöryhmä
7. Muut asiat

PERHEKESKUSTOIMINTAMALLI

Lapsiperheiden palvelut integroidaan kaikilla tasoilla

2020

2019 SOTE: Maakunta järjestää kaikki lasten ja perheiden sosiaali- ja terveyspalvelut ja yhteen sovittaa eri tuottajien palvelut sujuviksi ja asiakaskeskeisiksi hoito- ja palveluketjuiksi.

2017-2018: Sos. ja terv.huollon järjestämissuunnitelma

Keskitetty yliopistosairaala-paikkakunnille

Keskitetty palvelut, tarjolla jokaisessa maakunnassa

Tuotetaan lähipalveluina

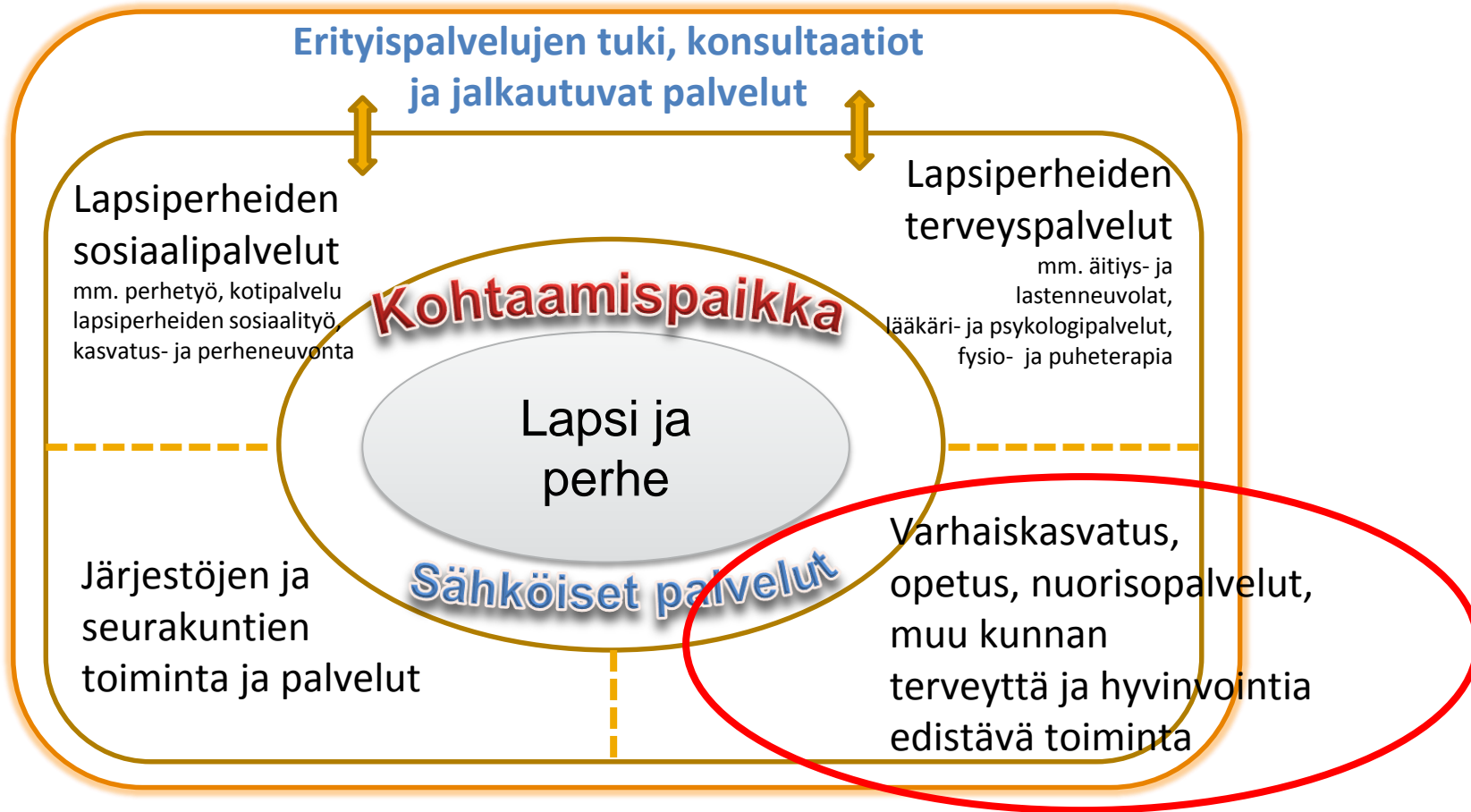
TERVEYDEN JA HOITOTIETOILTAUSLAITOS

Perhekeskustoimintamalli

- Lasten ja perheiden matalan kynnyksen **lähipalveluiden verkosto**
- **Kokonaisvaltaista** apua oikeaan aikaan
- Tarvittava apu ja tuki tuodaan perheen **arkiympäristöihin**
- **Työntekijät liikkuvat**, eivät asiakkaat → vältetään ohjaamista palvelusta toiseen
- Verkostoidaan ja **sovitetaan yhteen** julkisia palveluita sekä järjestöjen, seurakuntien ja yksityisten yritysten toimintoja ja palveluita

**Asiakas on aina
oikealla ovella.**

Perhekeskuksen toimijaverkosto

Ehdotus:

Avainhenkilö Pirkanmaan perhekeskustoimintamallissa

= Palvelujärjestelmäosaaja, verkostokoordinaattori, perhekeskusagentti?

- Uudenlaisen, verkostomaisen työskentelytavan muutosagentti ja yhteyshenkilö
- Ammattilaisen ohjaaja/työpari; voi pistäytyä myös asiakkaan prosessissa
- Tuntee ja hyödyntää rohkeasti virallista ja epävirallista verkostoa
- Perhekeskustoiminta-alueella useita avainhenkilöitä
  - myös kuntiin jäävissä toiminnoissa ja palveluissa
  - myös erityis- ja vaativan tason palveluissa
- Avainhenkilönä oman toimen ohella

Mitä lisäarvoa?

- Oikeat palvelut, toimijat ja verkostot oikea-aikaisesti
- Uuden perhekeskusmallin juurruttaminen maakuntaan
- Linkkinä eri toimijoiden ja hallinnonalojen välillä
- Vie viestiä asiakaspinnasta johdolle ja toisin päin → vahvistaa asiakkaiden osallisuutta

Perhekeskustoimintamallin kokonaisuuden kehittämistoimenpiteet

- **Perhekeskustoimintamallin mallintaminen**, palvelupolkujen ja toimijoiden roolien määrittäminen
- **Kohtaamispaikan** toimintaperiaatteiden luominen
- **Vertaistuen** kehittäminen asiakastarpeiden mukaisesti
- **Osallisuus**: kuntalaisten ja työntekijöiden ottaminen mukaan kehittämistyöhön
- **Sähköisten palveluiden** kehittäminen, ”sähköinen perhekeskus”
- Näyttöön perustuvien **vanhemmuuden tuen työkalupakkien** käyttöönotto
- **Nuorisoikäisten** perheiden palveluiden kehittäminen
- **Vastuuhenkilömallin** luominen
- **Koulutustarpeiden** tunnistaminen ja koulutusten järjestäminen

Perhekeskustoimintamallin sekä erityis- ja vaativan tason yhteiset kehittämistoimenpiteet

- **Ehkäisevän väkivaltatyön** kehittäminen
- **Monitoimijaisen arvioinnin** toimintamallin kehittäminen
- **Vertikaalisen integraation** kehittäminen matalan kynnyksen palveluiden ja erityispalveluiden välille
- Rakenteiden luominen **aikuisten palveluiden** (päihde- ja mielenterveyspalvelut, aikuissosiaalityö, työllisyyspalvelut jne.) sekä lasten ja nuorten palveluiden yhdyspinnoille
- **Nepsy-palveluiden** kehittäminen
- Perhekeskuksen **toimintaedellytysten varmistaminen**: johtaminen, organisoiminen, yhteensovittaminen
- **Rakenteiden luominen** ohjausta, seuranta, arviointia ja kehittämistyötä varten

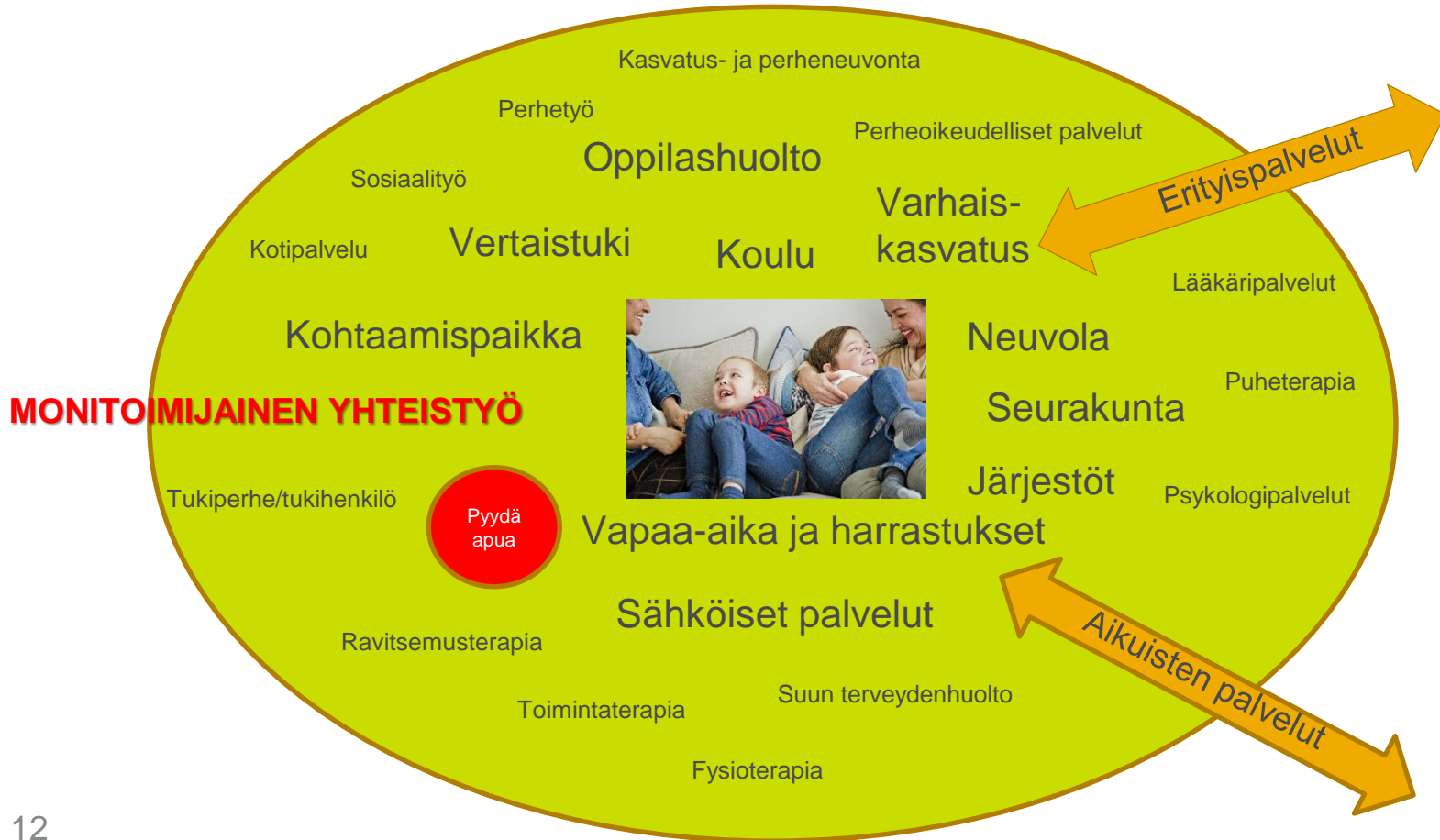
Perhekeskustoimintamallin alatyöryhmät

- Mallinnustyöryhmä
- Kohtaamispaikkatyöryhmä
- Sähköisten palveluiden työryhmä
- Ennaltaehkäisevän väkivaltatyön työryhmä
- Monitoimijaisen arvioinnin työryhmä
- Nepsy-työryhmä

Perhekeskustoimintamalliin liittyvät erityiset kehittämiskokonaisuudet

- Varhaiskasvatus, koulu, oppilaitos ja vapaa-aika osana perhekeskustoimintamallia
- Vanhemmuuden ja parisuhteen tuen vahvistaminen
- Eropalveluiden kehittäminen
- Maahanmuuttajapalveluiden kehittäminen

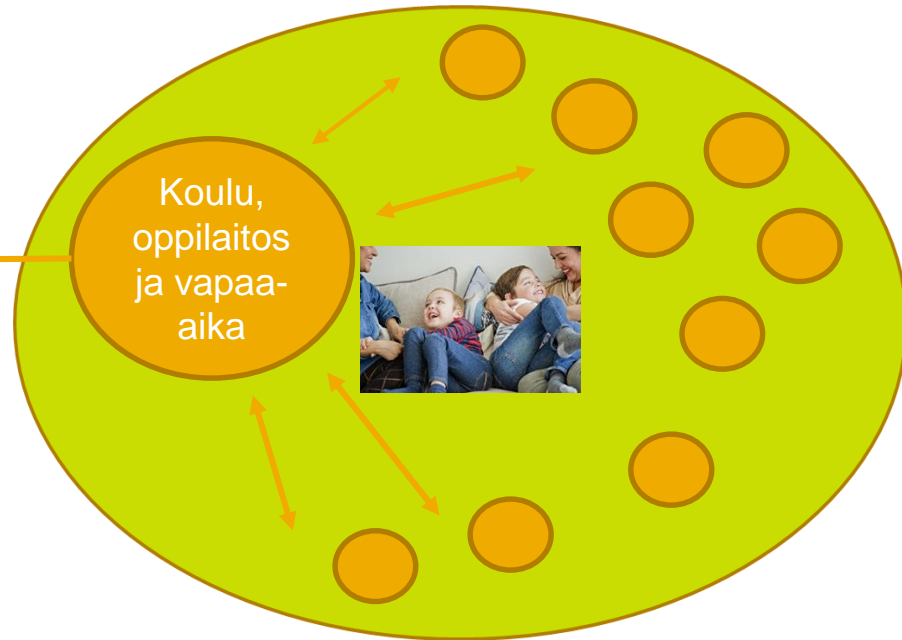
Perhekeskustoimintamalli Pirkanmaalla vuonna 2020 (luonnos)

Koulun, oppilaitoksen ja vapaa-ajan kehittäminen LAPe:ssä

Koulun, oppilaitoksen ja vapaa-ajan sisäisten käytäntöjen kehittäminen ja yhtenäistäminen & niiden kehittäminen osana perhekeskustoimintamallia

- Kiusaamisen ehkäisy ja vuorovaikutustaidot
- Opiskeluhoitopalveluiden järjestäminen lapsilähtöisenä kokonaisuutena
- Osallisuus ja yhteisöllisyys
- Vanhempien tukeminen

PIENRYHMÄTYÖSKENTELEY: HORISONTAALINEN INTEGRAATIO

Pienryhmätyöskentely: Koulu, oppilaitos ja vapaa-aika ja horisontaalinen yhteistyö perhekeskustoimintamallissa

- Kuusi ryhmää ja kuusi näkökulmaa:
  1. Kotipalvelu ja perhetyö
  2. Sosiaalityö
  3. Perheneuvola
  4. Nuorisotoimi
  5. Eropalvelut
  6. Järjestöt/seurakunnat
- Yhteiset kysymykset:
  - Millaiset rakenteet tai käytännöt tällä hetkellä toimivat hyvin tämän yhteistyökumppanin kanssa? Anna konkreettisia esimerkkejä.
  - Miten kehittäisit yhteistyökäytäntöjä?
  - Nimeä jokin tilanne, jossa koulu/oppilaitos/vapaa-aika voisi hyödyntää nykyistä paremmin tämän yhteistyökumppanin osaamista. Nimeä jokin tilanne, jossa tämä yhteistyökumppani voisi hyödyntää paremmin koulun/oppilaitoksen/vapaa-ajan osaamista.
- Muistiosta löytyy ryhmän vastaukset

Anniina Pesonen, Suomen Mielenterveysseura **-Lapsen ja nuoren mielenterveyden edistäminen**

Diat lähetetään erillisenä liitteenä

Pilotit ja niiden eteneminen

- Kaikille tulee yhteinen pilottisuunnitelmarunko
- yritetään kytkeä erillisiä pilotteja yhteen – etsitkö pilottikumppania?

Pilottien vieminen käytäntöön

Pilotti ->

kesto n. 6 kk →

pilotin keston ajan sitä reflektoidaan kehittämissryhmässä

+ pilottikumppanin kanssa

->lopullinen muoto hiotaan kehittämissryhmässä

->Maakunnan lape-työryhmä tekee yhteiset päätökset

-> Maakunnan yhteinen käytänne / malli

Koonti TOP 4

Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy ja niihin puuttuminen, kaverisuhteiden ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen

Sastamala, MLL – Tampereen osasto, Orivesi, Nokia, Vesilahti, Hämeenkyrö

Opiskeluhuoltopalveluiden järjestäminen lapsilähtöisenä kokonaisuutena esiopetuksessa, koulussa ja oppilaitoksessa

Virrat, Ruovesi, Ylöjärvi

Osallisuuden vahvistaminen ja yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen TAMK, Tampereen seurakunnan / seutukunnan nuorisotyö, Kangasala

Vanhempien tukeminen kasvatustehtävässä

Pälkäne, MLL – Tampereen osasto, Valkeakoski

Esiopetuksen alatyöryhmä

Tuija Landström

Ylöjärven kaupungin kuraattori

Sari Salomaa- Niemi

Tampereen kaupungin erikoissuunnittelija

Anu Eräpalo

Kangasala

Leena Jalonen

Pirkkala

Ryhmä kokoontuu syksyllä 2-3 kertaa. Ensimmäinen tapaaminen on 26.9.2017. Tuotos tuodaan sekä varhaiskasvatukseen että koulu, oppilaitos ja vapaa-ajan kehittämissryhmään.

Muut asiat

Aikataulut:

25.10 klo 13-16 Tampereen virastotalo, neuvotteluhuone 2, 6. kerros

Saamme vieraaksi Lempäälästä, Kangasalta ja Tampereelta työntekijöitä, jotka toimivat perusopetuksen sisällä eri nimikkeillä ja tekevät töitä yhdessä oppilaiden ja koulun henkilöstön kanssa. He peilaavat omaa työtänsä meidän TOP 4 kärkiin.

27.11. klo 13-16 Tipotien luentosali

Seuratkaa kokouskutsuista kokouspaikkoja. Pyrimme muuttamaan kokouspaikkaa pois keskustasta, jos löydämme vapaita ja ilmaisia paikkoja. Jos haluatte kutsua ryhmän omiin tiloihinne niin viestitelkää asiasta Susannalle ajoissa.

Muut asiat jatkuvat

- Pippurin nettisivut www.lapepirkanmaa.fi
- Muutosagentti Titta Pelttari ja Susanna Raivio jatkavat sivistysjohtajakierrosta Pirkanmaalla
- Koulutustarpeiden kerääminen. Viestittäkää Susannalle
- TAMK ja yliopiston hyödyntäminen ->onko opinnäytetyön/gradun aiheita löytynyt?
- Pre – seminaari 20.9.2017 Kohti lapsiystävällistä kuntaa ja maakuntaa: Kuuntele ja opi lapsilta ja nuorilta. Tallennelinkki: <http://videonet.fi/web/thl/20170920/>
- LAPE-päivät 21-22.9.2017. Tallennelinkki: www.thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/3176752
Sieltä löytyy jokaisen puhujan kohdalta oma tallennelinkki (luvan antaneiden kohdalta)

Yhteystiedot

Pirkanmaan lasten ja perheiden palveluiden kehittäminen - PIPPURI

Susanna Raivio
Puh. 040 660 2180
susanna.raivio@ylojarvi.fi

Kiitos!

 #lapemuutos

stm.fi/hankkeet/lapsi-ja-perhepalvelut